

טיוטת חוק שירותי תשלום (תיקון מס' 1) (דחיית מועד התחילה), התש"ף-2019

הצעה להחלטה

מחליטים,

- א. לאשר את טיוטת חוק שירותי תשלום (תיקון מס' 1) (דחיית מועד התחילה), התש"ף-2019, המצורפת.
- ב. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ג. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

מוצע לאשר את טיוטת חוק שירותי תשלום (תיקון מס' 1) (דחיית מועד התחילה), התש"ף-2019.

ביום ג' בשבט התשע"ט (9 בינואר 2019) פורסם חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 (להלן – **החוק**) והוא עתיד להיכנס לתוקף ביום יב' בטבת התש"ף (9 בינואר 2020) (ר' סעיף 77 לחוק). החוק מבקש להסדיר את תחום שירותי התשלום בישראל והוא נועד לעודד את השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ולקדם את התפתחותם, להגביר את הוודאות וההגנות כלפי הצרכנים העושים שימוש באמצעי התשלום וליצור תשתית משפטית המותאמת להתפתחות הטכנולוגית המתהווה.

החוק יוצר למעשה הסדרה חדשה ורחבה בתחום שירותי התשלום ולפיכך יש לו השפעה משמעותית על תחום שירותי התשלום בכלל ועל הגופים השונים המספקים שירותי תשלום בפרט.

כבר בשלב חקיקת החוק העריכו גורמי המקצוע במשרד המשפטים כי ייתכן ותקופת ההיערכות הקבועה בו (שנה ממועד פרסומו) לא תספיק ועל כן נקבעה בחוק ההוראה לפיה לשר המשפטים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, ישנה סמכות לדחות את מועד התחילה של החוק בשתי תקופות של עד 6 חודשים בכל דחייה.

לפני מספר חודשים התקבלו במשרד המשפטים פניות מצד חלק מהגורמים שאמורים לבצע את הוראות החוק המצביעות על כך כי נדרשת תקופת היערכות ארוכה יותר כדי לבצע את ההתאמות הנדרשות ליישום החוק. גורמי המקצוע שבחנו את הנושא, השתכנעו בצורך לדחיית מועד תחילתו של החוק.

כפי שקבוע בחוק, תנאי לדחיית מועד כניסתו לתוקף על ידי שר המשפטים הוא אישור ועדת הכלכלה של הכנסת. ואולם, לאור פיזור של הכנסת ה-22 נראה כי ההיתכנות להקמת ועדה כלכלה היא נמוכה ביותר. לפיכך, מוצע לדחות את מועד התחילה של החוק במסגרת תיקון לחוק.

כיוון שמועד התחילה של החוק, בנוסחו המקורי, מתקרב ונוכח הצורך להשלים את הליכי החקיקה לתיקון החוק במהירות בטרם יום התחילה, מוצע עתה לאשר את טיוטת החוק בממשלה ולהניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת. כמו כן, על-מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

היבטים הנוגעים לתקופה בה ישנה ממשלת מעבר :

עיקרה של החלטה זו היא בדחיית מועד תחילתו של החוק וזאת על-מנת לאפשר היערכות והתארגנות לביצועו, וכן קיצור תקופת ההנחה על שולחן הכנסת בקריאה ראשונה ובקריאה שנייה וזאת על-מנת לקדם את הליך החקיקה. כיוון שמועד התחילה של החוק, בנוסחו המקורי, מתקרב, ונוכח הצורך להשלים את הליכי החקיקה במהירות ולתקן את החוק בטרם יום תחילתו, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת. עסקינן בהסדרת המצב הקבוע בחוק ובתיקון המבוסס על הערכות מצב שנעשו על ידי גורמי מקצוע וללא מעורבות הדרג הפוליטי.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין.

תקציב

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

עמדת היועצת המשפטית של משרד המשפטים היא כי אין מניעה משפטית בהעלאת ההצעה (ראו חוות דעת מצורפת).

סיווגים

סיווג ראשי : חק"מ
תחום פעולה עיקרי : אחר

מוגש על ידי שר המשפטים

י"ד בכסלו התש"ף
12 בדצמבר 2019

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק שירותי תשלום (תיקון מס' 1) (דחיית מועד התחילה), התש"ף-2019.

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו

ביום ג' בשבט התשע"ט (9 בינואר 2019) פורסם חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 (להלן - החוק) והוא עתיד להיכנס לתוקף ביום יב' בטבת התש"ף (9 בינואר 2020) (ר' סעיף 77 לחוק). החוק מבקש להסדיר את תחום שירותי התשלום בישראל והוא נועד לעודד את השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ולקדם את התפתחותם, להגביר את הוודאות וההגינות כלפי הצרכנים העושים שימוש באמצעי התשלום וליצור תשתית משפטית המותאמת להתפתחות הטכנולוגית המתהווה.

במסגרת ההיערכות לקראת כניסתו לתוקף של החוק עלה, הצורך להאריך את תקופת ההיערכות הקבועה בחוק כדי להספיק ולבצע את כל ההתאמות הנדרשות לצורך יישומו בידי הגופים המספקים שירותי תשלום. מוצע על כן לדחות את מועד התחילה של החוק ב- 9 חודשים.

ג. עיקרי החוק המוצע

תיקון סעיף 77 לחוק כך שתחילת החוק תהיה 21 חודשים מיום פרסומו, במקום שנה הקבועה כיום.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

דחיית מועד תחילת החוק בתשעה חודשים שהם 21 חודשים מיום פרסומו של החוק.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

לא צפויה השפעה על תקציב המדינה

ו. הערות המשרדים

משרד האוצר ובנק ישראל תומכים בהצעה.

ז. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי) סומך את ידיו על טיוטת החוק

ח. מצורף נוסח טיוטת החוק המוצעת

הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק שירותי תשלום (תיקון) (דחיית מועד התחילה), התש"ף-2019

תיקון סעיף 77 1. בחוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019,¹ בסעיף 77(א), במקום "שנה מיום פרסומו" יבוא "21 חודשים מיום פרסומו".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1

ביום ג' בשבט התשע"ט (9 בינואר 2019) פורסם חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 (להלן- החוק) והוא עתיד להיכנס לתוקף ביום יב' בטבת התש"ף (9 בינואר 2020) (ר' סעיף 77 לחוק). החוק מבקש להסדיר את תחום שירותי התשלום בישראל והוא נועד לעודד את השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ולקדם את התפתחותם, להגביר את הוודאות וההגיונות כלפי הצרכנים העושים שימוש באמצעי התשלום וליצור תשתית משפטית המותאמת להתפתחות הטכנולוגית המתהווה.

החוק יוצר למעשה הסדרה חדשה ורחבה בתחום שירותי התשלום ולפיכך יש לו השפעה משמעותית על תחום שירותי התשלום בכלל ועל הגופים השונים המספקים שירותי תשלום בפרט.

במסגרת ההיערכות לקראת כניסתו לתוקף של החוק עלה, הצורך להאריך את תקופת ההיערכות הקבועה בחוק כדי להספיק ולבצע את כל ההתאמות הנדרשות לצורך יישומו בידי הגופים המספקים שירותי תשלום. מוצע על כן לדחות את מועד התחילה של החוק ב-9 חודשים.

יצוין כי סעיף 77(ד) לחוק מסמך את שר המשפטים, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, לדחות את מועד התחילה של החוק, בצו, בשתי תקופות של עד 6 חודשים כל אחת. עם זאת בשל תקופות הבחירות לכנסת ה-21 ולכנסת ה-22 ובשל כך שתקופה ארוכה לא הוקמה ועדת הכלכלה של הכנסת, מוצע לדחות את מועד התחילה במסגרת תיקון לחוק.

¹ ס"ח התשע"ט עמ' 201

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה:

טיוטת חוק שירותי תשלום (תיקון מס' 1) (דחיית מועד התחילה) התש"ף-2019.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

מוצע לאשר את טיוטת חוק שירותי תשלום (תיקון מס' 1) (דחיית מועד התחילה) התש"ף-2019. ביום ג' בשבט התשע"ט (9 בינואר 2019) פורסם חוק שירותי תשלום, התשע"ט-2019 (להלן - החוק) והוא עתיד לחיכנס לתוקף ביום יב' בטבת התש"ף (9 בינואר 2020) (ר' סעיף 77 לחוק). החוק מבקש להסדיר את תחום שירותי התשלום בישראל והוא נועד לעודד את השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ולקדם את התפתחותם, להגביר את הוודאות וההגינות כלפי הצרכנים העושים שימוש באמצעי התשלום וליצור תשתית משפטית המותאמת להתפתחות הטכנולוגית המתהווה. החוק יוצר למעשה הסדרה חדשה ורחבה בתחום שירותי התשלום ולפיכך יש לו השפעה משמעותית על תחום שירותי התשלום בכלל ועל הגופים השונים המספקים שירותי תשלום בפרט.

במסגרת ההיערכות לקראת כניסתו לתוקף של החוק, עלה הצורך להאריך את תקופת ההיערכות הקבועה בחוק כדי להספיק ולבצע את כל ההתאמות הנדרשות לצורך יישומו בידי הגופים המספקים שירותי תשלום וזאת בהתאם לפירוט לעמדת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (תחום אזרחי) לפיה כבר בשלב חקיקת החוק העריכו גורמי המקצוע במשרד המשפטים כי יתכן ותקופת ההיערכות הקבועה בו (שנה ממועד פרסומו) לא תספיק ועל כן נקבעה בחוק ההוראה לפיה לשר המשפטים, באישור ועדת הכלכלה, ישנה סמכות לדחות את מועד התחילה של החוק בשתי תקופות של עד 6 חודשים בכל דחייה (ראה סעיף 77(ד) לחוק). כמו כן, לאחרונה התקבלו אצל גורמי המקצוע פניות שעניינן בבקשות להאריך את תקופת ההיערכות הקבועה בחוק כדי להספיק ולבצע את כל ההתאמות הנדרשות לצורך יישומו בידי הגופים המספקים שירותי תשלום ולדחות את מועד התחילה של החוק ב-9 חודשים. לפי עמדת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי) לאחר קיום שיח של גורמי המקצוע במשרד המשפטים עם נציגי הבנקים והפיקוח על הבנקים, השתכנעו גורמי המקצוע במשרד המשפטים בצורך של דחיית תחילת החוק והארכת תקופת ההיערכות, ועל כן הוכנה טיוטת צו לדחיית חוק שירותי תשלום. טיוטת הצו פורסמה להערות הציבור. מעבר להערות התומכות בהתקנת הצו, לא התקבלו הערות נוספות. עם זאת, לאור המצב הפוליטי המתמשך, והעובדה שלא הוקמה ועדת הכלכלה (הועדה המוסמכת לדון ולאשר את הצו) בכנסת הנוכחית ובכנסת הקודמת, לא ניתן היה לקדם את התקנת הצו.

כיון שמועד התחילה של החוק, בנוסחו המקורי, מתקרב, ונוכח הצורך להשלים את הליכי החקיקה במהירות על מנת להספיק לתקן את החוק בטרם יום התחילה, מוצע עתה לאשר את טיוטת החוק בממשלה ולהניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת. כמו כן, על מנת לזרז את הליך החקיקה בכנסת, מוצע לפנות ליו"ר ועדת הכנסת לפי תקנון הכנסת, בבקשה לכנס את הוועדה, כדי שתחליט על קיצור תקופת ההנחה של הצעת החוק לפני הדיון בקריאה הראשונה, בהתאם לאמור בסעיף 81 לתקנון הכנסת וכן בבקשה להתיר את הדיון בקריאה השנייה ביום

הנחת ההצעה על שולחן הכנסת, לפי סעיף 88 לתקנון הכנסת.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

לעניין העלאת ההצעה לדיון בתקופת ממשלת המעבר, הרי שמדובר בהחלטה שלא ניתן לדחותה למועד שלאחר הקמתה של ממשלת קבע, נוכח מועד התחילה של החוק המתקרב. בנוסף, מדובר ביוזמת חקיקה שראשיתה בהערכות מצב שנערכו בידי גורמי המקצוע וללא מעורבות הדרג הפוליטי. יצוין, כי העלאת ההחלטה בתקופה זו אושרה על ידי היועץ המשפטי לממשלה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

עמדת היועצת המשפטית של משרד המשפטים כי אין מניעה באישור הצעת ההחלטה.

לאה רקובר, עו"ד

היועצת המשפטית למשרד המשפטים

י"ג כסלו תש"פ

11 דצמבר 2019